

Circle Song kursus

Vokalarm, Trondheim 2010

Hvad er en circle song?

Bobby McFerrin definerede begrebet med hans plade 'Circlesongs' fra 1996. Siden har han lavet koncerter med sit ensemble Voicestra som er 100% improviserede. Koncerterne varer 1,5-2 timer og hovedindholdet er 'circle songs'.

Circle song (Min definition)

Små vokale helhedsværker som improviseres frem. Circle songs er ostinatbaserede og oftest i 3-4 helt/delvist harmoniserede lag. En karakteristisk circle song har en karakter af ikke at have en begyndelse og en ende og 1-slaget kan ofte defineres forskelligt afhængigt af hvilket ostinat man synger. Med 'helhedsværker' mener jeg skabelsesprocessen er lige så meget produktet som den fuldt udviklede circle song. Musikstykket starter derfor fra første tone synges, til 2 sek efter sidste tone er sluppet. Man har oplevelsen af et færdigt stykke musik. Et nummer.

Fire regler

- Ær musikken!
- Følg dynamikken
- Bliv ved med at tilføje frasen 'energi'
- Følg musikken til dørs (afslut musikalskt)

Hovedtemaer i workshopen

- Strømmen
- Start - form - afslutning
- (Entrainment)

Direktionstegn

Markering: Sætter **stemmegruppe af/på**.

Lukke fingerspidser sammen og sætter mod munden: **Syng frase på 'mmm'**

Åbne fingerspidserne og tage væk fra munden: Syng frasen på **oprindelig stavelser**.

Knyttet hånd omkring bæltstedet (do): Syng **grundtonen**

Fingerspidser samlet og peger opad: **Twang** lyden

Åben opadvendt hånd: **Almindelig** lyd.

Sidelæns V-tegn som stryges frem og tilbage: Syng **luftigt**.

Diverse lege rammer

- **Diriger en lyd!** Hver deltager får lov at dirigere gruppen - til improlyd.
- **Gå ind i Strømmen.** Alle steder du befinder dig er der en strøm af musik du kan koble dig på. Syng den! Hvis du vil skifte kanal går du et skridt til siden - her findes der nemlig noget helt andet musik ...
- **Entrainment.** Alle går frit rundt i rummet og synger fra Strømmen. Når man møder nogen kan man iagttage hvad der kommer ud af mødet. Man kan vælge enten at lade sig inspirere eller bevidst fortsætte som 2 modpoler.
- **Tribe party** – call/response impro sang. To grupper “stammer” overfor hinanden. Der findes på et stompbreak. Efter breaket starter gruppe A's 1 person med en spontan frase som straks svares af gruppe B's første person. Grupperne bakker op om fraserne. Pointen er at man skal slå hjernen fra og tage det første der kommer. Der må gerne være lidt melodi i det. Hvis der er lige mange mænd og kvinder er det godt at dele kønsmæssigt. Så får man også lige en flirt med personen overfor. ;-)
- **“Musikalsk evolutionsleg”.** Alle går rundt i rummet og synger deres eget ostinat. Når man møder en laver man sten saks papir, og taberen overtager vinderens frase. Til sidst er der kun en slange i rummet.
- **Altering the phrase.** Alle synger en ”omkvædsfrase”, Hver anden gentagelse mutes og deltagerne synger på skift solo i hullet = call. **Hold soloen tæt på den oprindelige frase.** Pointen er at man bliver i samme univers - man fortæller små detaljer fra samme historie. (Typisk er omkvædsfrasen af afrikansk ordlyd)
- **Slangen** (kongens efterfølger). Slangen synger ét ostinat (gerne flerstemmigt), den forreste synger solo mens han/hun leder slangen rundt i rummet. Når solisten har fundet et nyt ostinat, går han/hun bagerst i slangen og sender det nye ostinat op. Sådan forstætter legen til alle har været igennem. **Pointe: Solisten bruger sin solo til at lande på en ny figur (melodiens vej).** I øvrigt periodetræning og bevægelse som inspiration.
- **Circle songs** med gruppeformænd. Mellemlægninger.
- **Periodeforskydning a la Lars Stork.** Tag en en-takts frase og forskyd den til hvert pulsslæg. Træner bl.a. periodefølelse og at holde fast i sin egen frase.

Litteratur jeg kan anbefale:

Free Play - Stephen Nachmanovitch

Meget velskrevet bog som handler om inspiration og improvisation i musik og livet generelt. Fantastisk bog!

Improvisation og teater - Keith Johnstone

Johnstone er pinoeren indenfor teater impro og bogen anses som en slags grundbog i det - men meget kan sagtens overføres til vores musik verden!

Nærvær - Ernest Holm Svendsen

Dansk fyr der skriver om nærvær på en meget jordnær måde. Han er vist selv inspireret af de fleste bøger på denne liste.

The Inner Game of Tennis (Music) - W. Timothy Gallwey (Barry Green)

Handler om at cope med sin indre kritiker, kort sagt.

Der findes både Tennis & Music versioner. Tennis er originalen, og den jeg bedst kan li - bl.a. fordi jeg selv får lov at drage parallellerne til musik universet.

Effortless Mastery - Kenny Werner

Endnu en bog om, at komme sine dæmoner til livs og åbne for sit fulde potentiale ...

Nuets Kraft - Eckhart Tolle

Om at være tilstede - som en grundlæggende livsfilosofi / åndelig verdensopfattelse

Tao Te Ching

Kinesiske digte om den store livsenergi som vi alle er i berøring med (strømmen).

The Entrainment Transformation Principle

A physics phenomenon of resonance, first observed in the 17th century, has an effect on all of us. Entrainment is defined as the tendency for two oscillating bodies to lock into phase so that they vibrate in harmony. It is also defined as a synchronization of two or more rhythmic cycles. The principle of entrainment is universal, appearing in chemistry, pharmacology, biology, medicine, psychology, sociology, astronomy, architecture and more. The classic example shows individual pulsing heart muscle cells. When they are brought close together, they begin pulsing in synchrony. Another example of the entrainment effect is women who live in the same household often find that their menstrual cycles will coincide.

Discovery of Entrainment.

The history of entrainment is linked to Dutch scientist, Christian Huygens in 1665. While working on the design of the pendulum clock, Huygens found that when he placed two of them on a wall near each other and swung the pendulums at different rates, they would eventually end up swinging in at the same rate. This is due to their mutual influence on one another.

Musical Entrainment.

The entrainment process is quite evident in music. It is possible to have rhythmic entrainment, melodic entrainment and dynamic entrainment.

Jeg fandt også en hel afhandling om begrebet ...

<http://ethnomusicology.osu.edu/EMW/Will/InTimeWithTheMusic.pdf>

Circlesong thoughts in Trondheim

- Song that is created in the now
- Non-verbally passed (song and body language)
- The process IS the music
- Usually a circlesong is pattern-based and consists of 3-5 parts spread into 2-3 functions.

Be playful!

1) IDEA

A) Search!

To do: search, sing around, don't think!

B) Establish Idea

Hone it, fine tune it, adjust length and period, decide for syllable/words

C) Pass it over

2) RIDE THE WAVE

Your musical piece has already started! Now you have set a frame to work within.

A) **Continue singing!** USE the first idea. Play with it. Explore counterparts.

B) Find what you were not looking for!

Consider: Is your idea theme, motor, bass or harmony? (might be more than one thing).

Contradicting or harmonizing pattern.

C) Pass it on.

3) FILL IN THE PIECE

This third step is also where you might start thinking about how to arrange the song.

A) Harmonize something

Consider: A twist. Harmonize with a dissonant. Do something diverging.

Break the theme apart and make a shadow theme.

4) ARRANGE IT

Possibilities:

A) Muting parts, muting parts partly, mmm'ing parts

Handsignals: spoken, twang, airy, root note, parts

Hand signals for A & B parts, but not recommendable

Solo it - either yourself or somebody else.

5) END IT!

As important as any of the matters! Don't be afraid of ending the song.

(This is one way of perceiving the process!)